

## Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Kā iesniegt lietu tiesā**

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2022. gada beigām.

### **Kā iesniegt lietu tiesā**

Skotija

#### **1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?**

Vēršanās tiesā vajadzētu izmantot kā pēdējo alternatīvu. Vispirms jāapsver citi veidi, kā atrisināt attiecīgo jautājumu. Piemēram, ja persona ir jums parādā naudu, jūs varat parādniekam nosūtīt vēstuli, norādot parāda apmēru un priekšmetu un kādus pasākumus jūs jau esat veicis, lai atgūtu parādu. Jūs varat pievienot brīdinājumu, ka gadījumā, ja šī persona neveiks parāda apmaksu līdz piedāvātajam datumam, jūs uzsāksiet tiesvedību. Jūs varat apsvērt arī strīdu alternatīvu izšķiršanu. Plašāku informāciju par SAI skatīt informācijas lapā.

#### **2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?**

Skotijas tiesību aktos ir noteikti laika ierobežojumi vai noilguma termiņi, kuru laikā jāsniedz prasība tiesā. Tos nosaka ierobežojuma un noilguma juridiskie jēdzieni. Piemērojami ir noteikti likumos. Jūs varat konsultēties pie jurista vai Pilsoņu konsultāciju birojā, lai noskaidrotu, vai uz konkrēto prasību, kuru vēlaties celt, attiecas īpaši laika ierobežojumi.

#### **3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?**

ES tiesību aktos ir īpaši noteikumi, kas nosaka dalībvalsti, kurā jāiesniedz prasība.

Vispārīga informācija par to, kuras tiesas izskata attiecīgā veida lietas Skotijā, ir sniegta lapā "[Piekritība](#)".

#### **4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?**

Vispārīga informācija par to, kuras tiesas izskata attiecīgā veida lietas Skotijā, ir sniegta lapā "[Piekritība](#)".

#### **5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?**

Vispārīga informācija par to, kuras tiesas izskata attiecīgā veida lietas Skotijā, ir sniegta lapā "[Piekritība](#)".

#### **6 Vai es pats(-) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?**

Nav prasības, kas noteiktu, ka personai jābūt juridiski pārstāvētai, lai vērstos Skotijas civillietu tiesās.

Persona, kura tiesā netiek juridiski pārstāvēta, ir "prāvnieks". Augstākajā tiesā attiecībā uz prāvniekiem ir pieejami īpaši norādījumi — [Norādījumi prāvniekiem](#)

#### **7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?**

Vispirms sazinieties ar tiesas administratīvajiem darbiniekiem. Jūs varat sazināties ar tiesu rakstiski, pa tālruni vai personīgi. Ja sazināties ar tiesu rakstiski, tā centīsies sniegt jums atbildi rakstiski vai pa tālruni 10 darba dienu laikā.

Informācija par darba laiku un kontaktinformācija ir atrodama [Skotijas Tiesu un tribunālu dienesta tīmekļa vietnes sadaļā Tiesu un tribunālu atrašanās vietas](#).

Skotijas Tiesu un tribunālu dienests nodrošina darbiniekus, kuri ir pienācīgi apmācīti, lai sniegtu administratīvus, tehniskos un organizatoriskos pakalpojumus, kas nepieciešami tiesu darbībai bez traucējumiem, vienlaikus sniedzot efektīvus un atbilstošus pakalpojumus tiesas lietotājiem. Šajā sakarā ir pieejama Tiesu lietotāju hartas informācija, kas atrodama [Skotijas Tiesu un tribunālu dienesta tīmekļa vietnē](#).

Skotijas Tiesu un tribunālu darbinieki nav juridiski kvalificēti, tāpēc nevar sniegt jums juridiskas konsultācijas. Ja jums ir nepieciešamas juridiskās konsultācijas, Skotijas Juristu biedrībā var saņemt jūsu teritorijā praktizējošu juriskonsultu kontaktinformāciju, un Skotijas Juridiskās palīdzības padome var sniegt informāciju par tiesībām saņemt juridisko palīdzību.

#### **8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?**

Tiesvedība ir jāierosina angļu valodā. Tiesvedība notiek angļu valodā, izmantojot tulka pakalpojumus, ja nepieciešams. Par tulkiem maksā lietas puses. Prasības ierosināšanai nepieciešamās veidlapas ir jāiesniedz personīgi vai jānosūta tiesai pa pastu.

#### **9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?**

Parasti, lai ierosinātu prasību, ir jāaizpilda veidlapa. Katra tiesas veida tiesas noteikumi nosaka, kuras veidlapas ir jāiesniedz, lai uzsāktu tiesvedību attiecīgajā tiesā.

Plašāku informāciju par konkrētām tiesām, lūdzu, skatīt Skotijas Tiesu un tribunālu dienesta tīmekļa vietnē [Skotijas Tiesu un tribunālu dienests](#).

#### **10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?**

Parasti, lai uzsāktu tiesvedību, ir jāmaksā tiesas nodevas. Nodevas atšķiras atkarībā no ierosinātās prasības veida un tiesas, kurā tā tiek ierosināta.

Nodevas ir noteiktas sekundārajos tiesību aktos (nodevu rīkojumos), un tie regulāri tiek atjaunināti ar nodevu izmaiņu rīkojumiem. Faktiskās nodevas skatīt [Skotijas Tiesu un tribunālu dienesta tīmekļa vietnē](#).

Noteiktos apstākļos jūs varat saņemt atbrīvojumu no tiesas nodevu samaksas. Minētie apstākļi ir minēti arī Skotijas Tiesu un tribunālu dienesta tīmekļa vietnē.

Par lietas izskatīšanu tiesā ir jāmaksā nodevas, bet var rasties arī citi tiesāšanās izdevumi. Parasti zaudētāja puse ir atbildīga par tiesāšanās izdevumu un citu uzvarētāja puses izmaksu, kā arī viņas pašas izdevumu un izmaksu apmaksu. Atsevišķos gadījumos tiesnesim ir rīcības brīvība noteikt, cik daudz zaudētājai pusei ir jāmaksā. Uzvarētājai pusei nākties segt savu liecinieku vai ekspertu liecību izmaksas.

Juristu nodevas parasti ir maksājamas pēc lietas izskatīšanas. Ja jūs uzvarat lietā, tiesa var piespriest atbildētājam samaksāt daļu vai visas jūsu juristu nodevas. Jums ir arī jāpatur prātā, ka, lai gan tiesa var pasludināt spriedumu par labu jums (tas nozīmē piespriest atbildētājam maksāt jums), tiesa automātiski neveiks pasākumus, lai pārliecinātos, ka nauda ir samaksāta. Ja atbildētājs nesamaksā, jums būs jālūdz tiesai rīkoties (jālūdz "sprieduma izpilde"), par kuru jums, iespējams, būs jāmaksā cita nodeva. Vairāk informācijas par spriedumu izpildi var iegūt vairākās brošūrās —

[Brošūras par spriedumu izpildi](#).

#### **11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?**

Civillietās pieejams dažāda veida juridiskais finansējums. Finansējuma veids un tiesības to saņemt ir atkarīgas no vairākiem faktoriem, tostarp no tiesiskās darbības veida un pieteikuma iesniedzēja ienākumiem. Plašāka informācija ir pieejama [Skotijas Juridiskās palīdzības padomes](#) tīmekļa vietnē.

### **12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?**

Lietā tiek uzsākta, kad prasītājs nosūta atbildētājam veidlapu, pavēsti, tiesas pavēsti vai petīciju. Izsniegšana parasti tiek veikta pa pastu, bet to var veikt arī Šerifa tiesas kancelejas darbinieks vai kurjers.

Kad Šerifa tiesas kancelejas darbiniekam tiek iesniegta veidlapa, pavēste, tiesas pavēste vai petīcija apstiprināšanai (vai Augstākajā civillietu tiesā, iesniedzot tiesas darbiniekiem parakstīšanai), administratīvie darbinieki pārbauda dokumentu, lai pārlicinātos, vai ir sniegta nepieciešamā informācija. Administratīvie darbinieki nesniedz juridiskas konsultācijas par lietas būtību. Kad ir sākta tiesvedība, tiesa vēl var secināt, ka prasība nav celta pareizi.

### **13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?**

Atbildētājam izsniegtajos dokumentos tiks sniegta informācija par to, kā tiek aizstāvēta darbība, kādā termiņā un kad notiks nākamā lietas izskatīšana.

Skotija un tiesu tribunālu dienests cenšas pēc iespējas ātrāk sakārtot visas tiesas sēdes. Civillietās pierādījumu uzklauššanas mērķis ir 12 nedēļas no dienas, kad tiesa ir atļāvusi uzklauššanu par pierādījumiem.

#### **Saistītās saites**

[Skotijas Tiesu un tribunālu dienests](#)

[Skotijas Juridiskās palīdzības padome](#)

[Skotijas Juristu biedrība](#) (juriskonsulti, tostarp tie, kuriem ir paplašinātas tiesības uzstāties tiesā)

[Advokātu kolēģija](#) (advokāti)

Lapa atjaunināta: 24/09/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.